



Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr.: 7154.05.51671

Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim

Oslo, 6.7.2004

FORSLAG TIL VERNEPLAN FOR FOLGEFONNA NASJONALPARK MED TILLIGGENDE LANDSKAPSVERNOMRÅDER - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 20.4.2004 angående sentral høring av forslag til verneplan for Folgefonna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 12 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen over ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturgrunnlaget for å drive friluftsliv.

FRIFO støtter forslaget om opprettelse av Folgefonna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder etter det mest omfattende forslaget (nasjonalpark og fem landskapsvernområder). Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Verneplanen

Bakgrunnen for framlegget for vern er Stortingsmelding nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge".

Det er på sentral høring sendt ut to alternative forslag til vern. Det ene alternativet har et totalareal på 602,1 km² (nasjonalpark (547,6 km²) og fire landskapsvernområder (54,5 km²)). Det andre alternativet har et totalareal på 638,8 km² (nasjonalpark (547,6 km²) og fem landskapsvernområder (91,2 km²)). Av dette utgjør brearealet ca 207 km².

Formålet med verneplanen er blant annet å ta vare på et stort og tilnærma urørt naturområde, som sikrer helheten og variasjonen i naturen fra lavlandet til fjell og isbreer.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet, og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger

og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

FRIFO støtter derfor forslaget om opprettelse av Folgefonna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder. Vi mener at det mest omfattende alternativet på 638,8 km² med nasjonalpark og fem landskapsvernområder vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Fylkesmannen foreslår i sin tilrådning til Direktoratet for naturforvaltning (DN) at Vetrhus/Botnane landskapsvernområdet tas ut. Begrunnelsen for å ta dette er at verneforslaget i dette området ikke fikk tilslutning på lokal høring. Grunnen til motstanden på lokal høring er blant annet at et vern vil være i konflikt med planer om vannkraftutbygginger og nye kraftlinjer.

Formålet med et vern etter naturvernloven er jo nettopp å hindre slike tekniske inngrep i områder med store naturkvaliteter. Det aktuelle området er også det eneste aktive stølsområdet innenfor verneplanforslaget, noe som gjør at området også har et kulturlandskap av stor verdi. FRIFO mener derfor opprettelse av Vetrhus/Botnane landskapsvernområde er den ideelle måten å ta vare på de vernekvalitetene som finnes i dette området. Opprettelse av landskapsvernområder i aktive seterdaler finnes det flere eksempler på, blant annet rundt Forollhogna nasjonalpark. Vi kan derfor ikke støtte fylkesmannens forslag om å ta ut dette området av verneplanen, og mener DN bør opprettholde dette forslaget.

Tyssefaldene AS har søkt om konsesjon for utbygging av Tokheims- og Eitrheimsvassdragene. En slik utbygging vil være i konflikt med de store verneinteressene i området, og fylkesmannen prioriterer derfor sterkt å ha med de aktuelle områdene innenfor verneområdet.

FRIFO er enig med fylkesmannen i at dette er viktige områder, blant annet for friluftslivet. Vi mener derfor at dette området må med i verneplanen og at det ikke gis konsesjon for utbygging av Tokheims- og Eitrheimsvassdragene, jf vår høringsuttalelse datert 27.2.2004 til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), med kopi til DN og fylkesmannen.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle og naturvennlige friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Det foreslåtte verneområdet er svært attraktivt for friluftslivsaktiviteter. FRIFO er derfor glad for at mulighetene for å drive friluftsliv er tatt inn i verneforskriftene som en del av verneformålet, både i nasjonalparken og i landskapsvernområdene.

FRIFO er fornøyd med at verneforskriftene ikke er til hinder for vedlikehold av blant annet merkede stier, skilt og bruer. FRIFO er også fornøyd med at verneforskriftene gir muligheter for etablering av nye merkede stier med nødvendige bruer og klopper.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i regi av frivillige lag og foreninger, skoler m.m. Vi er derfor enig med DN om at formuleringen ”som turer i regi av turlag, skular og barnehager og ideelle lag” ikke bør tas ut av verneforskriftene slik fylkemannen foreslår.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Det er derfor viktig at verneforskriften kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

FRIFO kan derfor ikke støtte fylkesmannens forslag om endre forskriften for nasjonalparken slik at det letter bruken av motorisert ferdsel i nasjonalparken. DN støtter imidlertid ikke denne endringen, noe FRIFO støtter fullt ut.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik (s)
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent